

Rajmon Mária kiállítása a Textilmúzeumban

Kutasi Csaba

A 2010. március 23-án negyedik alkalommal megrendezett *Magyar-Lengyel Barátság Napja* programjainak Budapest III. kerülete volt a házigazdája. A két nép intézményes ünnepségének eredete a magyar és a lengyel országgyűlés 2007-ben hozott határozatára vezethető vissza, amikor március 23-át közösen a Lengyel-Magyar Barátság Napjának nyilvánították. Így egyik évben Lengyelország, a másikkban Magyarország ad otthont a Barátság Napja rendezvényeinek. Az óbudai ünneplések egyike a hazánkban alkotó, lengyel származású textilművész, **Rajmon Mária „Transzformációk” c. önálló kiállítása, amely a Textilmúzeumban látható.**

Rajmon Mária (Maria Bodurkiewicz) 1952-ben született a lengyelországi Gorzów Wielkopolskiban. A jaroslawi művészeti gimnázium grafika szakán 1974-ben érettségizett. Felsőfokú tanulmányait a Łódzi Iparművészeti Főiskolán folytatta, 1980-ban textiltervezőként diplomázott. Łódzban ismerte meg későbbi férjét, aki magyar diákként a helyi műszaki egyetem hallgatója volt. 1982 óta él Magyarországon, férje és székesfehérvári apósa is segítette műveinek aránylag gyors bemutatását nálunk. 1985-ben Székesfehérváron önálló kiállítása volt az Építők Művelődési Házában, majd ugyanebben az évben a Fiatal Művészek Klubjában, „Beszkidek” címmel ismerhette meg alkotásait a hazai közönség. Ezután sorra nyíltak kiállításai, így 1988-ban önálló bemutatkozás a Fészek Klubban, 1993-ban közös kiállítás a Bem József Magyarországi Lengyel Kulturális Egyesületben (a Magyarországon alkotó lengyel művészekkel együtt). 1993-ban a „Mátság-Azonosság” című tárlat következett a Pataky Galériában, majd a számára rendkívül sikeres 1995-ös önálló kiállítás a Duna Galériában. Volt közös kiállítása Baján (1994), az Újpesti Galériában (1988) és a Corvin Művelődési házban (1999). Újabb emlékezetes bemutatóját jelentette 2000-ben a Természettudományi Múzeumban „Természet Metamorfózisok” címmel rendezett kiállítása (ennek külön érdekessége volt, hogy a műveiben megformált élőlények – teknősök, pókok, fák, virágok – eredetijét a látogatók a tárlókban egyidejűleg megtekinthették). 2001-ben a kőbányai Lengyel Házban, 2002-ben a Budapesti Lengyel Intézetben („Misztikum és természet a bibliai szimbólumokban” címmel), 2003-ban a budapesti Kisebbségek Házában, 2004-ben a Pataky Művelődési Központban („Négy Égbolt” címmel), 2005-ben a II. kerületi Alkotók Tárlatán szerepelt eredményesen. Kiállításai

sorát 2006-ban a Klebelsberg Kunó Művelődési Központban, majd Krakkóban (a visegrádi országok lengyel képzőművészeinek kiállítása) és Budapesten („Lengyelországból jöttünk” címmel) rendezett tárlatok folytatták. 2007-ben csoportos kiállítása volt Varsóban („Magyarországi lengyel művészek”), majd legutóbb 2009-ben a Budapesti Művelődési Központban láthattuk műveit.

A közel három évtizede Budapesten élő és alkotó Rajmon Mária a textilművészek azon jellegzetes körébe tartozik, akik műveikben az organikus formákat helye-

zik a középpontba. A szőtt és applikált módon megjelenített „második természet” azonban nemcsak kellemes látványt nyújt, hanem a vizektől, fűtől és fától távoli hétköznapiaink még jobb megismerésben is fontos szerepet tölt be. A hiteles alkotók – mint Rajmon Mária – a dekoratív pótlékok és az egyszerű megoldások csábítását mellőzve sikeresen munkálkodik azért, hogy a természet motívumaiból mindig hiteles világot teremtsen. A vizek, kövek, felhők és fák textiles megjelenítése jól illeszkedik a felhasznált természetes szálanyagok adta lehetőségekhez, az alkalmazott színek pedig harmóniát teremtenek a lakószobákban. Az egyes motívumok montírozásos elhelyezése ugyanakkor a „szövött szonettek” életre-hívásában is hatékony módszernek bizonyul. Rajmon Mária szabadidejét családjának és kertjének szépítésére fordítja. Nagyra értékeli, hogy bensőséges kapcsolatot tarthat fenn lengyel rokonaival, boldog családban élhet és alkothat.

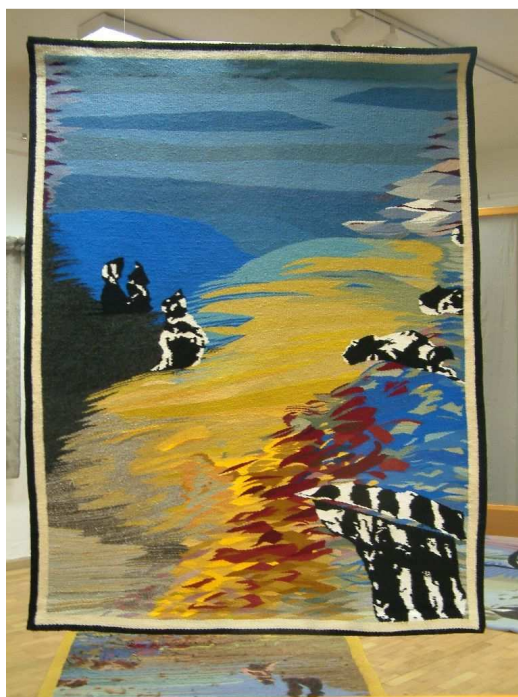
Az óbudai Textilmúzeumban 2009. március 23-án megnyitott „Transzformációk” c. önálló kiállításán 17 kárpit, textilplasztika látható. Rajmon Mária műveire a Magyarországra-településsel járó új környezet olyan ihletbeli váltással párosult, amely a korábbiakban kizárólagosan alkalmazott organikus formák folklorisztikus és geometriai elemekkel történő bővítését eredményezte. A művész új korszakának első alkotását megtestesítő 110×165 cm-es méretű „Virágkompozíció” c. kárpit éppen úgy megtekinthető, mint az erre a bemutatóra

Virágok – Textilplasztika

szőtt (a megnyitóra éppen elkészült) legújabb remekmű. A textilművész alkotásaira a nagyméretű, természetes szálanyagok felhasználásával készített szövött kárpitok, gobelinek, vegyes technikával létrehozott textilplasztikák jellemzők. A monumentális műveken gyakoriak a síkból jelentősen kiemelkedő, tekerődő fonalkötegek, amelyek faágakat, gyökereket, vagy akár csigákat, polipokat formáznak. Az ún. alapolcolt technika egyedi megoldásaiból is láthatók érdekességek a Textilmúzeumban. Például

olyan művét is kiállították, amelyen a háromdimenziós elemek rögzítését rendkívül precíz és aprólékos kézimunkát igénylő beszövéssel oldotta meg a művész. A „Virágok” c. kompozíció szövött és horgolt technikát egyaránt felölel. A nagyméretű (gyakran 2,5×2 m-es) plasztikus, organikus mintákból felépülő kárpitok teljes egészében nem tervezhetők meg előre papíron. Részben az extra méretek, részben a felhasznált textilnyersanyagok tényleges viselkedésének megfigyelt tapasztalása alakítja munkájuk között (amely egyes műveknél egy évig is eltarthat) a végső formát. Volt olyan alkotása, ahol az alapanyagként beszerzett nyersgyapjú tört fehértől szürkéig előforduló színhatása a görög márványok jellegzetes megjelenését idézte fel benne, s eszerint alakította a készülő

Nyár – Fali Kárpit

kárpitot. A gyakran jellemző föld színek (homokszín, rozsdás és sötétbarna, fekete) mellett a természetben előforduló élénkebb színek (pl. vörös, lila stb.) is megjelennek művein.

Az alapanyagokra visszatérve, külön érdekesség a szizál leveléből nyert, nagy belülregű, merev és durva levélrost, amely a maga természetességével igyekezett ellenállni a szabályos alakíthatóságnak, s így váltak ezek a művész keze munkájával létrehozott egyedi térhatású, megragadó alkotásokká.

Az Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata által az óbudai Textilmúzeumban rendezett kiállítást *Kontsek Ildikó* művészettörténész, az Esztergomi Keresztény Múzeum munkatársa nyitotta meg. A kiállítás 2010. március 24-től április 23-ig látogatható.